

pustolovina

U pet slika

marina cvetajeva

»Vous oubliez aussi Henriette...«
(Kazanova, Memoari)

LICA

Đakomo Kazanova, u prvoj slici 23 godine, u posljednjoj - 36, oštri ugao i ugaj

Anri + Henrieta, 20 godina, mesečev led

Kapetan, blizu pedeset, vojnik

Devojka 17 godina, sva mladost i sva Italija

Le-Duk, sluga, Kazanovin vršnjak i saradnik, preuveličani

Kazanova

Grbavac, kao i svi grbavci

Violončelista, 18 godina, loza

Pedant, očaravajući, razvalina

Francuski poslanik

Španski poslanik

I Španac

II Španac

I Francuz

II Francuz

Vlasnica butika, četrdesetogodišnja italijanska brbljivica

I majstorica

II majstorica

devojke

Vreme i mesto susreta

I slika - soba hotela u Čezeni

II slika - Ista hotelska soba

III slika - vila van grada u Parmi

IV slika - soba u hotelu »Vaga« u drugom italijanskom gradu

V slika - ista hotelska soba, 13 godina kasnije

Vreme susreta: veče i noć

Moji izvori - IV tom Kazanovinih Memoara.

PRVA SLIKA

KAP ULJA

Noć. Kazanova, u silovitom nemiru, spava na divanu, pod kartom zvezdanog neba. Primitno je da je zaspao slučajno. Po podu razbacane knjige. Sveće u ogromnom trorukom svećnjaku su dogorele. Početak slike je u potpunosti tami.

Kucanje i glas za vratima.

Dozvolite da uđem!

Zauzeti ste? Spavate?

A možda niste sami? - Čuti kao grob!

Živeo primer lopova i mačaka!

Na pragu mlad gusar sa svetiljkom.

Svetlo kao u grobu! Svetiljka svetli

Kao baklja na vetru!

KAZANOVA (u snu)

Života, ti si?

Kupio sam narukvice!

GUSAR

Sigurno bunca.

KAZANOVA (u snu)

A ako ti grof još bude dolazio,

Uostalom, neka te davo nosi!

GUSAR

Neka me bog spasi!

(Razgleda razbacane knjige).

Šta čitamo? - Dante. - Ariosto.

»Značenje zvezda« - »Sedam pratilaca skeleta«.

Da li je Asmodeju rep ostao...

KAZANOVA (u snu)

Onda ću narukvicu pokloniti Rozini!

GUSAR (kod pisaćeg stola)

Pero zašiljeno... Vaga... Pečat...

A pisama, pisama! Puna korpica!

I ženska cipelica! Voleo bih znati

Kako je u jednoj cipeli došla...

KAZANOVA (u snu)

Rozina!

GUSAR

Dva ženska imena za pet

Sekundi - i ostalo nešto traži!

Sigurno je tužno spavati

Sam sa kartom neba!

(Približava svetiljku spavaćevom licu.)

Smesa duše i lakomislenosti!

Nad koliko nevinih Eva - zmaj,

Nad koliko Arijadni stojim kao Tezej?!

- Oh, ulje je kanulo! Oh, ja sam propao!

KAZANOVA (skače u tami)

Ko je?

Le-Duk! Pomoć! Žbiri! Smrt! Rozina!

(Pometnja.)

GUSAR (pali svetiljku)

Bog je rekao: Neka bude svetlo!

Nema špijuna, a nije ni Rozina!

Samo se našalila svetiljka.

A pred vama je vaš sused:

Gusar i srčana pijandura.

KAZANOVA

Izgleda da sam zaspao i sanjam?

Kako ste ovamo dospeli?

GUSAR

Kroz vrata.

Ali ako je kod vas takav red da se

Kroz vrata ne ulazi - mogu i kroz prozor.

KAZANOVA

Le-Duk!

GUSAR

Neće vam pomoći

Vaš Leporelo. - I evo razloga

Ne spava po ovakvoj noći

Takvog gospodara sluga.

KAZANOVA

Vi ste lopov?

GUSAR

Pomalo.

KAZANOVA

Čudno, lančić je ceo,

I prsten je tu... Ne, niste lopov, - još gore:

Vi ste nečiji muž! Ne, lepi ste za muža!

Recite, gospodaru, šta želite?

Kakva vas je glupost amo dovela?

GUSAR (sedajući na bok fotelje, poverljivo)

Od čudne bolesti bolujem:

Bolest je moja - nesаница.

KAZANOVA

Pa, popričasmu - i dosta!

Idite, odspavajte piće!

GUSAR

Pre u grob nego u postelju!

KAZANOVA

I pod glavu stavite psaltir.

GUSAR (pevuši)

Ah, neće izlečiti

Nežni psaltir

Ovo srce,

Ovu glavu!

Ah, budniji sam od sove!

I ja sam, kao i vi

Majstor za besane poslove.

KAZANOVA

Znači, niste muž?

GUSAR

Nisam muž.

KAZANOVA

Niste lopov?

GUSAR

Nisam lopov.

Nisam lopov.

Nisam lopov.

Nisam lopov.

Nisam lopov.

Nisam lopov.

Nisam lopov.

Nisam lopov.

Nisam lopov.

Nisam lopov.

Nisam lopov.

Nisam lopov.

KAZANOVA
Niste poverilac?

GUSAR
Ne verujem!

KAZANOVA
Niste muž, ni lopov, ni poverilac,
Zašto ste onda ovamo došli?
Gusaru, očaraću,
Lud - po rečima.
I... Anđelče - po glavici!

GUSAR
I laž, i istina...

KAZANOVA
Kako je raspevan
Vaš mladi glas... Ali, ipak -
Šta tražite ovde?
(Polumeseć.)

GUSAR
Zašto na krevet
Pada ovaj mesečev zrak?

KAZANOVA
Ko ste vi?

GUSAR
Mesečev zrak sam. Slobodan mi je
Svaki put.

KAZANOVA
Ko ste vi?

GUSAR
Kao što Mesec Zemlju prati,
Ja sam uz Kazanovu svake večeri.
A za svet - gusar Anri,
Novčić, u rukama ne strt...

KAZANOVA
Ali ipak, dete, kog ste đavola
Ovamo došli?

ANRI
U paru!

KAZANOVA
Paru?

ANRI (spušta mu ruku na rame)
Kazanova, pogledajte kroz prozor!
Kako je svet poludeo od mesečine!
Sve će proći, sve nestati... Zar nije svejedno:
Parovi - ili neznost. Anri - Henrijeta...

KAZANOVA (shvatajući)
Anri? - Henrijeta?

(Skače.)

ANRI
Pustite! Ne dotiči!

KAZANOVA (van sebe)
Par - ili neznost? **ANRI** (smejući se)
Kakva bestidnost!
Ni jedno ni drugo. U strašni ogranj
Gusara i žene - radoznalost vodi.

Ulazi Kapetan.

KAPETAN
Pritvoriću vrata, da ne bude promaja.
Oprostite, gospodine, zbog ove posete
U ovaj neprilični čas ponoćni.
Svak je gospodar u svome domu.
Meni je to sveto - ali je svemu
Kriv - momčić ovaj poročni.
Čim se noć spusti - brz i bodar
Napušta ovaj besposličar
Postelju koja uz moju stoji.
Zovem, cvilim - odgovora nema
A ujutru - odgovor jedan:
- Gde je rođak bio? - Na misi!
Šta gospodar kaže na to?

KAZANOVA
Sve su u svetu - samo imena!
Neko kaže: mesec, neko: luna...
Anri danas, sutra Henrijeta...

KAPETAN
Šta znači?...

KAZANOVA (plane)
To da sam bez uma
Ja, gospodar, ovog gusara.
Da san i besanica nisu iz para,
Pa, rečju, da se ne troše reči,
Ja, Kazanova, sam spreman
Da platim blagom ili krvlju.

KAPETAN
Ja sam vojnik, i tudom se ljubavlju
Ne bavim. Postavite ljubav
I mladost - stari Mađari.
A tuđu krv da prolivam
Danas mi srce ne da.

(HENRIJETA.)
- Slobodna!

ANRI (produžicu nogu na przor)
Kao da se ugasio
Mesec, srušio se u dubinu.
Zaboravite jadnu lunu -
A pamтите kaplju ulja!

DRUGA SLIKA
DESET CEKINA

Sledeće več. Ista soba. Kazanova i Anri, koji je gusarski mundir zamenio divnim odelom tog vremena, sede na suprotnim krajevima divana i razgovaraju.

KAZANOVA (nastavljaajući nezavršeni dijalog)
Ja vas volim!

ANRI
Imate divan glas!

KAZANOVA
A vi ne volite mene!

ANRI
Kazanova nije sve
Na mesečini tako jednostavno!
Ljubavi lestve sedam stepenika imaju.

KAZANOVA
Onda sam ja na osmoj!

ANRI
I stotine hiljada,
I stotine hiljada vrsta je između »da« i »ne«.

KAZANOVA
Još me nijednom niste poljubili!

ANRI
Ne vode svi putevi u Rim.

KAZANOVA (oprezno)

Ne, Rim
Za nas opasan može biti. Putujemo u parmu.
Ja vas volim!

ANRI
Divna reč!

KAZANOVA
A vi ne volite mene!

ANRI
...I usne...

KAZANOVA
Nikad ovako strasno nisam voleo,
I nikada ovako neću voleti...

ANRI (ozbiljno)
Ovako - nikada, hiljadu puta - drugačije:
Strasnije: da, jače - da, čudnije - ne.

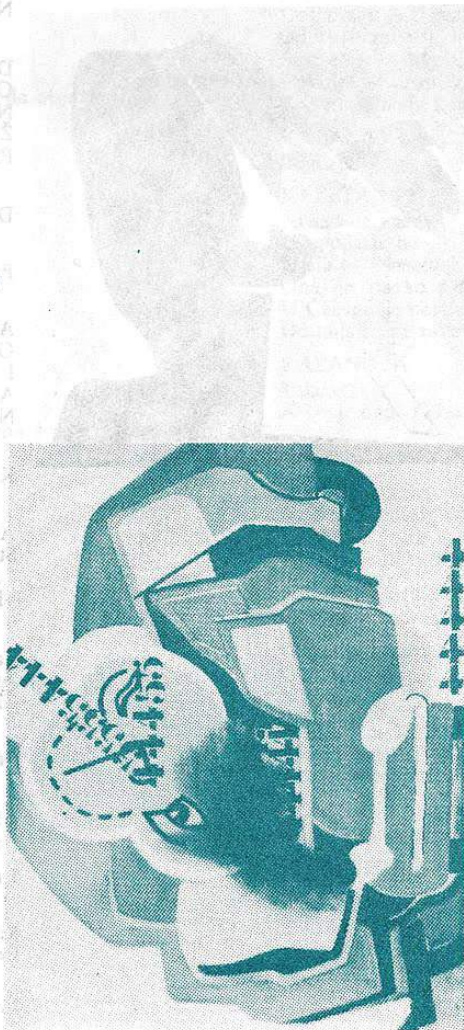
KAZANOVA
Šta gledate?

ANRI
Prelepe oči!
Da, sigurno ih je divno ljubiti...

Kazanova se nudi.
ANRI (smeje se i povlači)

Ne, ne, - po mesečini: kad usne.
Ne zaboravljajte: mi smo pustolovi:
Prvo novac, a zatim - ljubav.

KAZANOVA (spušta se na zemlju)
Kakav novac?

ANRI (glumeći ozbiljnost)
Za ljubav. Dug je moj
Da vas unapred opomenem:
Ne manje od deset cekina.

KAZANOVA
Hiljadu!

ANRI
Malo!

KAZANOVA
I ovaj prsten!

ANRI
Malo!

KAZANOVA
Hiljadu - lančić - i prsten...

ANRI
Malo!

KAZANOVA
Davolov
Jučerašnji dobitak. - I zaprega!

ANRI
Malo!

KAZANOVA (u očajanju)
I ova kutija!

ANRI
Malo! Malo! Malo!

KAZANOVA
A šta tražite?

ANRI (upirući prst u Kazanovine grudi)
Dušu
Celu - na vek i vekov, i ovaj
Turski pištolj - za samrtni hitac.

RAZGLEDA PIŠTOLJ,
Turski?

KAZANOVA (kao u snu)
Da, da...

ANRI
Daješ?

KAZANOVA (kao u snu)
Dajem.

ANRI (kao dete)
Nećeš se predomisлити?

KAZANOVA
Neću.

ANRI (preti prstom)
Pa, gospodaru!
Da mi posle ne bi plakali
Da je cena visoka za robu!
Sagnite se.

KAZANOVA SPUŠTA GLAVU.

Ovaj prvi poljubac
U ludo čelo, da bi mudro i dobro bilo.
Hajde - korak po korak - postepeno:
Kako je bog zapovedio: prvo u čelo, zatim oči...

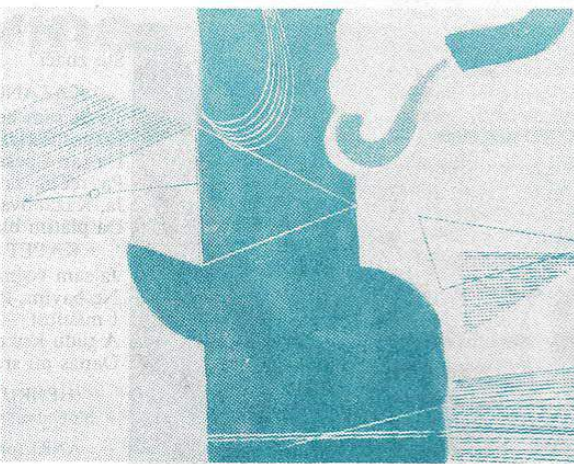
KAZANOVA (besno)
A kada u usne?

ANRI (ozbiljno)
Slušajte, prijatelju!
Svoj divni svet bog je za sedmicu stvorio.
Žena je sto svetova. Kako najjednom
Žena da postanem za jedan dan?
Juče gusar - sa mamuzama i mačem,
Danas - čipkasti atlasni andeo,
A sutra - možda - kako znati? Ko zna?!

KAZANOVA (steže pesnice)
Zakleo si se da me izludiš!

(Kucanje na vrata, on besno)
Ko je?

GLAS SPOLJA
Iz butika Santa Kroče.

ANRI (podizujući se na prste)
Poljubili smo čelo - poljubimo oči!

Ulazi vlasnica, za njom dve majstorice.

VLASNICA (probijajući se, majstoricama)
Idem napred! Ne treba najjednom!
Pozdravljam vas, gospodo!

KAZANOVA
U dobar čas!
Gospoda se već načekala.

VLASNICA
A ja sam se premorila!
Tri kršne devojke nad narudžbom
Tri noći oči nisu sklapale.
Dorinu je obliwao znoj,
Đanu je spopala štucavica,
Ali završale su, kao po notama
Sonatu - biser - a ne rad!
Gde je gospa vaša?

KAZANOVA (pokazuje Anria)
Evo!

VLASNICA
Gde?

KAZANOVA
Evo.

VLASNICA
Kod gospode je
Sigurno vesela večera bila?

KAZANOVA
Lepo vam se kaže,
Evo!

VLASNICA
Tako mi boga,
Gospodu ne vide moje oči.
Nego - suprotno.

KAZANOVA
Da spor okončam - brzo -
Gospoda, zamorena
Nepostojanošću ženske mode
Žensku je kavicu bacila sred vrtne vode,
Predomisliła se - i evo: gospodina!

VLASNICA
Da, da, a sada suprotno!
(majstoricama)
Pa, deco, ovo je pustolovina!

(Kazanovi)
Ali, kako, gospodaru? Plava
Gospoda. Ona je bila crna
I - oh! - mnogo punija...
A lice - kao tvoja luna!
Nisam li se zabunila... Teško da!

KAZANOVA (s izveštačenim smešom)
Krojačice, potpuno si se zbunila!

VLASNICA (sa žarom)
Ali kako, gospodaru? U radnji
Ste je strasno ljubili,
I zvali je Rozina:
»Rozina, milo moje!...«

ANRI (za sebe)
Za tamne oči naručen
Atlas - za svetle biće sad.
Život se zaverio: sve će biti pepeo...

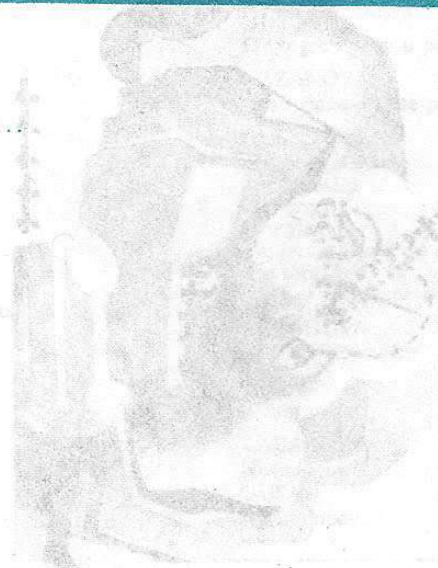
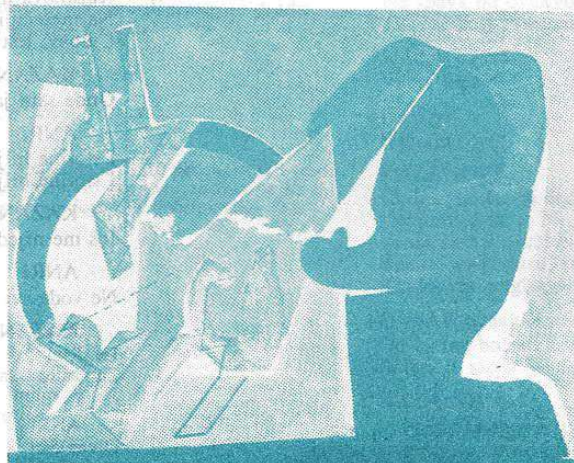
(Spušta ruku na Kazanovino rame.)
Prijatelju, ne ljutiti se na vas.

1. MAJSTORICA
I ni reči prekora!

2. MAJSTORICA
I ni kapi zlobe!

VLASNICA (otvarajući kutije)
Kakva odeća, gospodo!
Četiri haljine, gospodo!

1. MAJSTORICA
I ne plače!

2. MAJSTORICA

I ne besni!

KAZANOVA

Henrijeta! – Anri!

ANRI (nad haljinama)

Jedna boje mesečine,
A druga – zore!

VLASNICA (nastavlja)

Marame! Pelerina!

ANRI

Vaš dar je blistav.
Jedno ste šamo zaboravili:
Ogrtač boje vremena.
Znači, snažnim udarima
život nam grudi priprema...

VLASNICA

Dosta je pomisliti, gospodarice...
Izmerićemo, gospodarice...

ANRI (na stranu)

Ogrtač vatren i divan,
Ogrtač jadan i slavan...

VLASNICA (držeći haljinu)

Ovde ćemo dodati, tamo oduzeti,
Ovde zaštititi, tamo pričvrstiti...

ANRI, vlasnica i majstorice izlaze.

KAZANOVA

Sto mu gromova! Tako je! U pravu sam!
Nije krojačica, već davolica! A anri! Kao čelik!
Ni trepnula! Posao! Hvala
Bogu na nebu – za ljubav! Ko je?!

GLAS SPOLJA

Jučerašnji kapetan.

KAZANOVA

A to ste vi? Udite.

KAPETAN (ulazeći)

Želeo sam povodom događaja
Jučerašnjih – iskreno – kao prijatelj – da objasnim.
Dozvoljavate, gospodaru?

KAZANOVA

Sva pažnja.

KAPETAN

Sve stvoreno vas voli.
KAZANOVA (planuvsii)
Stvorenja
Sva – meni su nevesta.

KAPETAN (smireno)

Sigurno joj je majka
Do sada već umrla,
Ili se njena kolevka ljuljala
Pod burnim nebom – rečju, bila je mračna.
Poslušna kao dete, dobra, umna –
Starac Horacije ispevao bi joj ode,
Ali najednom je ljubiteljka muške mode,
Prozirna lutka, kao Luna,
Trezna sa čašom, pijana bez vina...

KAZANOVA (preteći)

Može li učtivije, starino?

KAPETAN (staloženo)

Čas u čast Platona sastavlja stihove.
Čas kao munja u sedlo. – Kuda? – Naređenje!
Čekam sat, čekam dva. – Uleće.

KAZANOVA

Pa?

KAPETAN

Borila se
Sa poljskim moćnikom – za komandiricu.

KAZANOVA

Kako vam je u ruke dospelo to blago?

KAPETAN

Živeo sam tada, pre tri nedelje,
U Čivita Vekii, u hotelu...

(Pucka prstima.)

KAZANOVA

Do davola s njim,
S hotelom...

KAPETAN

I gle, sa perčinom –
Gusar na stepenicama, za njim –

(pauza, blaženo)

– još jedan gusar.

Vi ste lepi, ja – nisam. Vama je dvadeset, ja sam star –
Ali mlad ili star, svako je u pravu da ubijen bude!
Oboren! – Omadijan! – Ko gvožđe magnetu
Težim. Onaj napred, a naš Anri za njim.
Dim cigare je prošao – ali u srcu kakav je dim
Pošao, kada je ona, trepavica spustila strele,
Mene, kao usput, ogrtačem svojim ogrnula.

KAZANOVA

A dalje?

KAPETAN

Dalje – evo: sa dva moja prozora
Sve se vidi kroz njihov prozor. Nije muž
On njoj, ali ni brat – niti joj treba!
Za večerom sede – pogreb a ne večera!
Čute i ne jedu – usne ne pomeraju.
Drugi ide na počinak.
Možda sam grub i glup –
Zovem slugu: gledaj! – Gleda, sinko.
– Zovi je k meni!

KAZANOVA

Davola!

KAPETAN

Za deset cekina!

KAZANOVA

Došla?

KAPETAN

Došla. – Izlazimo u park.
Odbrojavam joj njen novac.
Smeje se: – Misli, nemam
Cekine! – i tup
Pod moje noge korpica.

KAZANOVA

Boginja!

KAPETAN

Ni sad ne znam,
Gospodaru, da ju je zmija
Ujela. – Nastavak je jednostavan:
Onaj je spavao, a nekoliko prijatelja
U Cezenu je povezlo kočiju.
Od tada se ne razdvajamo.

KAZANOVA

Tako.

A ko je ona? Odakle?

KAPETAN

Mrak.
Magla. Obmana. – Roman, možda.
Možda, staratelj zloslutni
Ili zverski muž – malo joj je na mesečini,
Ali vek je bezumno proživela.

HENRIETA (ulazeći)

Dozvolite da vas uznemirim...

Kazanova i kapetan ustanu, skamene se.
Gospodo...

KAPETAN

Munja i mrak!
Santa Madona! – Konj i mamuze!
Ah, ja sam podlac! Ah, ja sam budala!

VLASNICA

Kako vam se sviđa gospoda?

1. MAJSTORICA

Bombonica!

2. MAJSTORICA

Andeo!

1. MAJSTORICA

Bogorodica!

KAPETAN

Kako živeti? Kuda gledati?

VLASNICA (sa lažnom skromnošću)

Zar ne, za prvu probu –
Nije loše?

KAZANOVA (trgao se)
Skup nebeskih sila!

VLASNICA

Kunem se, domaću haljinu niko
Tako veličanstveno nije nosio!

KAPETAN

Odsad ni vino, ni karte.

VLASNICA (primajući od Kazanove kesu)

Kakvi zvonki cekini.
Sada je jun.

(KAZANOVI)

Neka vam daruje mart
Takvu kćer.

(Henrijeta)

Vama takvog sina.

VLASNICA I MAJSTORICE, POKLONIVŠI SE, IZLAZE.

KAPETAN (sa uzdahom)

Rekoh im, prijatelji mili,
Sa uzdahom idem i ja.

HENRIJETA (svetski)

Tako brzo?

KAZANOVA

Zašto tako žurno?

KAPETAN

Šta se može – neodložni poslovi!

(Kazanovi)

Vaša mladost mi je draga.

(Henrijeta)

Poklonik sam vaš neutješni.

(Izlazi)

KAZANOVA (stavljajući Henrijeti prsten)

Danas prsten, a sutra narukvica.

HENRIJETA (istim tonom)

Danas ludost – sutra ravnodušnost.

KAZANOVA

Slušajte – za novim
Drugim Kazanovama
Kroz prozor ne ulazite!

HENRIJETA

Više nisam lopov i nisam mačka –
Vaša sam robinja.

KAZANOVA

Sudbina si moja! Kobna i tužna sreća!

ČUTANJE.

KAZANOVA

Henrijeta?

HENRIJETA

Kazanova?

KAZANOVA

Pogled ti je spušten...
Ti si nesrećna?

HENRIJETA

Srećna sam – ali tiho.
Jednom mi je u našem zamku
Iz taloga kafe gatala šumska...

KAZANOVA

U vašem zamku?

HENRIJETA

Pogrešila sam. Slučajno...
Ne slušaj...

KAZANOVA

Henrijeta, gde je tvoj zamak?
Ko si?

HENRIJETA

Tajna.

KAZANOVA

Nećeš reći?

HENRIETA

Tajna,
Kazanova! A gledanje u kafu –
Samo je sveno buncanje glupih majki.

KAZANOVA

Ne veruješ, misliš da sam grubijan,
Biću nežan, biću strašno oprezan.
Bio sam vuk, svila ću biti. Mogu li
U ovu loknu poljubiti vas?

HENRIJETA (sklapajući oči)

U usne!

TREĆA SLIKA

VIOLONČELO

Terasa kuće izvan grada u Parmi. Noć. Stepenice u vrt.

I FRANCUZ

Čudan praznik, kavaljera tma,
A dama...

(Gleda Henrijetu, koja razgovara sa pedantom.)

Ne mogu na nebu biti

Dva meseca...

I FRANCUZ

Ali i zvezde su pored meseca.

Prelepa – i do čudnovatosti slična
Mesečini...

II FRANCUZ

I nekom snu.

I FRANCUZ

Niko nikome nije predstavljen.

II FRANCUZ

Jasno

Domaćin je naš čudak, uz to još i grabovac,

I zaljubljen – i uopšte nije sklon

Otkrivši je svima stada

Udvarača pred njena vrata da dovede.

I FRANCUZ

A taj

Pored nje, suh i vreo, kao pakleni ugalj –
Ko je on?

II FRANCUZ

Kakvo pitanje! Naravno, prijatelju.
Nije muž, svakako...

(Gledajući Kazanovu)

Kao da sam ga negde

Sretao... Pa da, naravno, on je onaj

Koji je banku razbio... Ferusi ili Farusi...

U razgovoru odlaze.

GRBAVAC (prilazeći Pedantu i Henrijeti)

Nebeska, kako vam se sviđa vaš
Učeni sagovornik?

HENRIJETA

Sagovornik?

Kako da se drzmem da tom neskromnom rečju

Nazovem ovaj stub premudrosti pred kojim

Kolena moja klekaju...

PEDANT

Kada bi

Sam Ciceron preko vode Lete

Prešavši obratni put, drveni svod

Ovaj napunio divnim rečima –

Kunem se, ovaj svod ne bi odrazio

Divne reči...

HENRIJETA

Zbunili ste me.

PEDANT (klanajući se)

Najučtivija pod mesecom ženo,

Čujte Pedanta – Kavaljera:

Likom tim sve je zbunjeno,

Ne samo Ciceron – nego i Venera!

(Odlazi)

GRBAVAC

A šta kažete za ovaj park –
Sklonište makar bez Amura,
(Grba je za to kriva!) – ali devet
Sestara besmrtnih, čija ste deseta
Sestra vi...

HENRIJETA

Ovaj je vrt zauvek
U mojim očima zamračio parkove Versaja.

GRBAVAC (živne)

Poznajete Versaj?

HENRIJETA (hladno)

Da, da, malo,
Uz put...

GRBABAC

Pamtim da je gospoda
Pri našem susretu u operi –
U ovom srcu je to zapečaćeno – sklonost
Prema medaljama pokazala...

HENRIJETA

Strasna sam
Prema svemu što je večno.

GRBAVAC

Zavaravaću se
Nadam, da će moji Čelini
Zaslužiti ono što – grba je kriva! –
Ja zaslužiti neću – sebe nadom nežnom
Ne zavaravam: osmehe.

HENRIJETA

Dozvolite mi
I kabalera da pozovem...

GRBAVAC (pakosno)

I on je
Njima sklon?

HENRIJETA (razgovetno)

Sklon je on – meni,
I ja njemu. Idemo, kabalero!
Henrijeta, Kazanova i Grabavac izlaze.

I ŠPANAC

Domaćin je do ušiju zaljubljen.

II ŠPANAC (pokazujući rukom grbavčev rast)

Ništa posebno,
I preko glave. Kunem se plaštom
I sabljom hidalga: osim sablje
Sve – za jedan pogled!

I ŠPANAC

Uzaludan trud!
Dolaze, razgovarajući, španski poslanik i francuski poslanik.

ŠPANSKI POSLANIK

Zašto tako vatreno?

FRANCUSKI POSLANIK

Čiji trud?

I ŠAPAC

Većni
Lepi trud Španca: pokoravanje
Nepokornog. Sada – nje.

ŠPANSKI POSLANIK

Ah, vi o našoj divnoj strankinji!
Ali zašto tako beznadežno?

I ŠPANAC

Don
Antonio, kad u toku jednog sata
Lepotica nijednom ne uzdahne
Punim grudima – znači, srećna je i znači,
Niste joj potrebni ni vi – ni vi – ni vi –

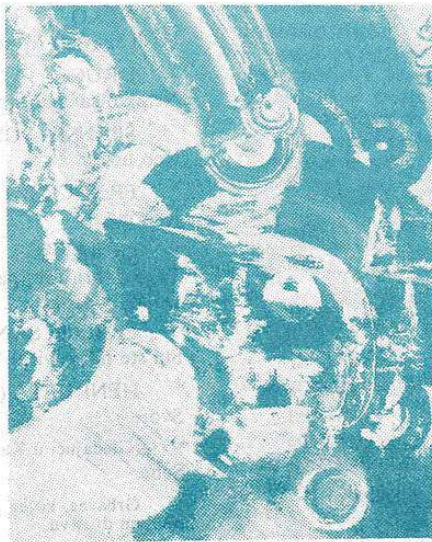
(Sebi)

Ni vaš sluga, ni sva vasiona
Ni princ. –

II ŠPANAC

Tiše, tiše!
Grbavci su lukavi i čuju sve.

Oba Španca odlaze.

ŠPANSKI POSLANIK

Ko je ona?

FRANCUSKI POSLANIK

Nije Talijanka.
Taj čudni rast, i pogled očiju čudesnih,
Koje pozivaju – odbivši.

(Smeši se.)

Baš nas briga
Za njenu domovinu, kad je
Svim lepoticama domovina: pena
Iz koje se Venera uzdigla!
– A ko je njen Paris?

ŠPANSKI POSLANIK

Neki lakrdijaš,
Sveštenik raščinjani, majstor
Da fortunou hvata za kraj plašta!
Ali i oči ima!

FRANCUSKI POSLANIK

A koža!
Kao da je crnim dojen mlekom.
Ali za muškarce nisam stručnjak.
Lepoticama znam čud, a našu ne.

Pojavljuje se Henrijeta, pod ruku sa Grbavcem.

ŠPANSKI POSLANIK

Vulkan sa Venerom!

FRANCUSKI POSLANIK

Ne, gotovo Dijana
Sa obogaljenim faunom!

GRBAVAC

Vraćam vam
Osmo čudo sveta – našu Muzu!

FRANCUSKI POSLANIK

Jedinicom skladnom zamenio bih
Osmicu, prijatelju – takvi su Francuzi! –
»Damom srca« zamenio bih Muzu.

HENRIJETA (naslanjajući se na Kazanovu)

Mogu biti i Dama Duše.

FRANCUSKI POSLANIK

A zar to nije – isto?

HENRIJETA

Srce ću nazvati – sekundara,
A duša je taj zvezdani brojčanik!

GRBAVAC

Božanstveno!

PEDANT

Otmeno!

FRANCUSKI POSLANIK

I oštro!

PEDANT

Vi kao Spinoza – na svako pitanje
Imate odgovor.

HENRIJETA (smejući se)

Mesec septembar
Mi je umesto kolenke dao

(Zagleda se u nebo)

– Vaga.

Moj časovnik, dragi prijatelju,
Navio časovničar Spinoza.

Iz vrta dopiru prvi taktovi menueta.

HENRIJETA (Kazanovi)

Slušajte, Đakomo! – Menuet!
Prijatelj moj i vitez zauzima pozu.

PEDANT

Nebeska, ispevaću vam sonet,
A rimovaće se »Spinoza« i »Roza«.

Menuet

ŠPANSKI POSLANIK

Šta će mi šal sa resama
Španije!

PEDANT

Prvi put Pedant
Žali što zauzet naukama
Nije naučio menuet!

GRBAVAC
 Prokleta moja grba!

KAZANOVA
 Henrijeta!

FRANCUSKI POSLANIK
 Vratili ste mi Versaj!

Pauza.

Smerno verujem i nadam se
 Da će, uz pomoć te lepéze,
 Vaš odmor biti brz?

HENRIJETA
 Dražesni ministre!
 Vi ste mi pokorni?

FRANCUSKI POSLANIK
 Jesam i biću!

HENRIJETA
 Ne skrećite čudljivost
 Ovu na svoj crni registar.
 Više ne igram.

FRANCUSKI POSLANIK
 Igra
 Sa vama.

PEDANT
 Kao da sam u zemlju urastao!

ŠPANSKI POSLANIK
 Ne, čak ni pred ružom Ruža
 Neću zaboraviti – da sam Španac!

(Odlazi.)

HENRIJETA
 Hoću muziku!

GRBAVAC
 Gospodaričina
 Želja je zakon. Ovamo
 Prelepi Sandro!

Lagano i bezvoljno, sa svojim violončelom, približava se prelepi Sandro.

Imate čast
 I sreću da vas sluša gospoda.
 Gospoda želi zvuke.

PRELEPI SANDRO
 Ah, nevrete je
 Sigurno blizu. U nekoj sam čudnoj
 Magli...

FRANCUSKI POSLANIK
 Gde je nevrete? Pogledajte gore!
 Sve su zvezde na nebu. Nedostaje samo
 Jedna –

(gledajući Henrijetu)

– Pogledajte dole.

PRELEPI SANDRO
 Neki zvon
 Mi se pričinja.

HENRIJETA (saosećajno)
 Nadam se da niste bolesni?

PRELEPI SANDRO
 Onemoćavam. Ne mogu svirati.

GRBAVAC
 Čudni su ljudi muzičari!
 Moli sat, godinu, moli vek...

HENRIJETA
 Na te
 Čudake ne treba se ljutiti, jer
 Kao žene – sviraju kako hoće,
 Kad hoće – kome hoće...

(PRUŽAJUĆI SANDRU RUKU.)

– Maestro,
 Vi ste moj saveznik...

PRELEPI SANDRO
 Kao struna – gudaću.

HENRIJETA (prilazi violončelu)
 Da vidimo, da li smo u prijateljsvu,
 Violončelo, dušo moje duše?

(Seda, svira.)

NEKO
 Da li spavam ili ne?

DRUGI
 Ne, ovo san sanjamo!

ŠPANSKI POSLANIK (hvata se za srce)
 Kao nož!

FRANCUSKI POSLANIK (miluje svoj stomak)
 Kao med!

GRBAVAC
 Tako dobri duh, pažljivo,
 Odlazi u spokoj...

PRELEPI SANDRO (prvi put čovek)
 Šta ste nam svirali?

HENRIJETA (njemu)
 Svoje.

(Gledajući u Kazanovu)

Sebe.

Grbavac, kojeg je trenutak pre toga pozvao sluga, prilazi Henrijeti i njenom društvu.

GRBAVAC
 Oprostite što ću prekinuti zanos...
 K vama su me poslali s pismom... Ne treba reći
 Ko me šalje.

Svi se povlače.

HENRIJETA
 Gde je pismo?

(Ne krijući)

A! Sedam pečata!

(Kazanovi)

Ljubavi moja, moramo se rastati.

ČETVRTA SLIKA

HOTEL «VAGA»
 Noć. Putni nered. Gori jedna sveća. Za stolom, zaronivši glavu u ruke, sedi Kazanova, Henrijeta, u putnoj odeći, nemirno šeta po sobi.

HENRIJETA
 Koliko je sati?

KAZANOVA
 Za sat – po koji put
 Pitaš?

HENRIJETA
 Juče, noću, stao je
 Moj sat: sigurno je dao prednost
 Nad Vremenom – Večnosti: spale su skazaljke!

KAZANOVA
 Ispustila si ga?

HENRIJETA
 Ne, to si ga ti,
 pospan srušio.

KAZANOVA
 Ne sećam se,

HENRIJETA
 Sećaš se?
 Još si uzviknuo: kakav je ovo zvon?
 Uz smeh ti rekoh: srce.

(Gleda sat.)

Spinozo, mudar ste filozof,
 Ali loš časovničar ste vi.

KAZANOVA
 Henrijeta!
 Uskoro se rastajemo. Sedi pored mene,
 Kao što si volela – hoćeš? – za oproštaj.

HENRIJETA (klimaćući glavom)
 Ne.

KAZANOVA
 Nećeš?

HENRIJETA
 Malo šta
 Hoću, prijatelju. Dok živiš – sve hoćeš –

Svega. Ali to je život, a sad je – Smrt.
Vojnici smrt dočekuju stojeći.
Ah, da ne zaboravim turski pištolj,
Dar tvoj!

KAZANOVA

Maleni moj! Henrijeta!
Poslednja molba moja tebi!

HENRIJETA

Izvoli.

KAZANOVA (detinjasto)

Noć je duboka, putna kočija je
Tako široka, a mi smo tanki
Kao dva klina... kunem se, sići ću
Na prvom zavoju!

HENRIJETA (kod prozora)

Vatrice

U kućama – već su – pogašene...

(Postrance – Kazanovi)

Uzalud.

KAZANOVA

Nemaš dušu!

HENRIJETA

Sigurno – nemam!

KAZANOVA

A u žilama – mesečina.

HENRIJETA

Možda – da,

Možda – ne.

KAZANOVA

Reci mi na rastanku:

Đavo si ili anđeo?

HENRIJETA

Tuda tajna.

Pustimo to.

(Gleda sat.)

Jedan sat.

– A trebalo je da baš vaga

Amblem hotela bude, gde susret

Večni završava se zauvek,

Kao što kopni sneg...

(Hvatajući se za srce.)

Bojim se, ovde je zauvek

Završeno sa zakonom ravnoteže!

(Skida sa ruke prsten, daje ga Kazanovi.)

Uzmi nazad.

KAZANOVA (ponosno)

Ni pisma, ni prste,

Nazad ne uzimam!

HENRIJETA (kao eho)

Ni zakletve, ni pisma,

Uzalud ne čuvam.

KAZANOVA (plane)

Ah – tako!

HENRIJETA (sebi)

Zašto?

Ne, dragi, oprostiti se – tako se opraštati!

Šara nešto prstenom po prozoru, prozor se širom otvara, prsten u noć.

Evo, nestalo!

KAZANOVA (probijajući se)

Lepa ljubav!

Zbog nekih tamo glupih

Đavolskih – crta – pečata – u noć – zauvek.

– Kakva ljubav! Samo – pustolovina!

HENRIJETA

Pustimo to. Jedno mi obećati

Moraš. Ako se u životu desi

Da se sretnemo još – ni trepnuti okom

Ne moraš ti. To je tvoja obaveza. Shvatio si?

KAZANOVA (žučno)

Shvatio.

Ljubav i obaveza, ali to je tako nova. –

HENRIJETA (na tren Anri)

Kao beli vuk – pravi Kazanova!

(Drugačije.)

Još nešto: nigde i nikada

Ne usudi se odgonetnuti – pod pretnjom

Smrti moje – ko sam. I još: voli

Drugu, ne – druge, ne – sve. Ludosti

Tri – počinih u svom kratkom veku.

Ti si – treća i poslednja. – Dosta.

– Koliko je sati?

KAZANOVA

Otići ćeš tako sama?

HENRIJETA

Da, kao što sam i došla.

KAZANOVA

Ne, to je nemoguće!

HENRIJETA

Sve se može – po mesečini!

(mesečina.)

Pogledaj, mesec

Već nam pali putnu svetiljku.

(Gasi sveću, naginje se nad naslon fotelje, spušta na Kazanovinu glavu ruke.)

Jednom u staračkim memoarima, –

Pisaće ih već sasvim sed,

Smešan, zaboravljen, u staromodnom, čudnom

Ljubičastom kemzolu, negde

U zamku koji je i bog zaboravio – u tuđini

Uz zavijanje vukova – grmljavinu vetra – uz dve sveće...

Sam – sam – sam – sa svom Ljubavlju

Završivši, Kazanova! Ali oči,

Oči tvoje vidim: iste, kao ugaj,

Koje sve pretvaraju, iste, u pepeo i prah

Koje su život moj pretvorile – vidim...

I besplatne karte ispadaju ispod ruke, –

Staračke – staračke – evo ove evo – moje...

(Privlači rukama njegove ruke.)

Jednom u staračkim memoarima,

Neka žena – kao ja

Takva ista... Ali, koliko je sati?

Kazanova joj ćutke pokazuje časovnik.

Kasno je!

Kunem se, u san ću ti doći!

(Zadeva pištolj za pojas. U vratima.)

Zbogom! – Sama – nad tobom i nada mnom

Luna beskućnica.

KAZANOVA (njoj)

Reci mi!

HENRIJETA (klimajući glavom)

Svi pod velikim mesecom

Slikamo u mračnu...

(Nestaje u mesečini.)

PETA SLIKA

TRINAEST GODINA KASNIJE

Soba hotela »Vaga«, u kojoj su se opraštali Henrijeta i Kazanova.
Ulaze – kao vesela ulična bura – Kazanova i njegova hiljadu prva prijateljica.

DEVOJČICA

Ovde živite?

KAZANOVA

Sada ovde.

A sutra...

DEVOJČICA

Grofovski ukus!

Sveti isuse! Divan, komoda

I luster!... Sve kao u gospode!

I pod tepisima pokriven sav!

– Samo se jednog plašim,

Da sve ovo nije na javi,

Da se na jednom, plašim se, probudim!

KAZANOVA

Gde je tvoj muž?

DEVOJČICA

Muževi moji spavaju!

KAZANOVA

A kako ti je ime?

DEVOJČICA

Mimi.

Hoću da večeram.

KAZANOVA

Volim
U žena - apetit.

DEVOJČICA

O, i kralju bih
Rekla: ko nije sit
Ljubiti ne može!

KAZANOVA

Kao s decom:
Nahraniš - i baj baj!

DEVOJČICA

Da, da, prvo nahrani,
A zatim i zagri!

KAZANOVA

Čime ćemo večerati?

DEVOJČICA

Svime!
Daj, ako daješ!
Molim - i tanjir ću pojesti
I viljušku, i kašiku, nož.
U džep, za uspomenu.

KAZANOVA

I gusku
U džep, za uspomenu?

DEVOJČICA

Sve u džep!
KAZANOVA (sa komičnim uzdahom)

Pa onda, prelistajmo ovaj
Kulinarski roman!
- I ljubiš kao što jedeš?

DEVOJČICA

Ljubim kao što jedem,
Pijem kao što ljubim,
Pevam kao što pijem!

KAZANOVA

Stalni Raj!
Le - Duk! Ne čuje! - Stari trik!
Lenština! - Le - Duk! - Le - Duk! - Bezobraznik!

LE - DUK (promaljujući glavu kroz vrata)

Šta je potrebno?

KAZANOVA

Pre svega, magarčino,
Da ne spavaš neprestano!
Trči gazdi, naredi -
Ali življe, kladu! -
Da ovamo donese vino
I hranu iz celog sveta.
U protivnom, zna se, prof. . .

LE - DUK

Lep grof!

KAZANOVA

Proklete je čudi!

LE - DUK

Grof kao i ja što sam!

KAZANOVA (besno)

Ubiću!

(Hladnokrvno)

A što ostane - tvoj će
Deo biti - tako uvek biva,

LE - DUK

Ovde da ostane!

KAZANOVA

Đavolje kopile!

LE - DUK

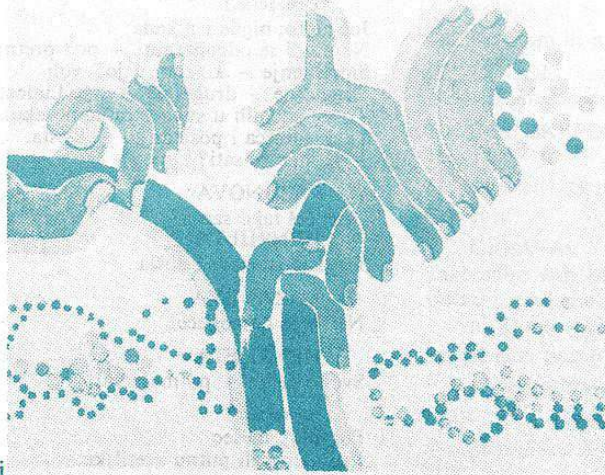
Kakav, gospodar, gospodin,
Takav i sluga.

KAZANOVA

Čuti, magarčino!

LE - DUK (raspravljajući se)

Neko je đavolov sin, a vi - otac:
Od vašeg je posla rogat
Čitav svet, gospodar!

KAZANOVA (smejući se)

Lakrdijašu prokleti!
Napolje!!!

LE - DUK

London - Rim - Pariz - kud god pogledaš,
Po čitavoj Evropi vaši davočići!

Kazanova ga gađa mastionicom, ovaj, izvivši se, beži.

KAZANOVA (za njim)

Budala!

(Devojčici)

Uzdahnula si, kao u snu,
Rastužila se i umorila od slušanja?

DEVOJČICA

Razmišljam o jelu koje ću jesti,
I koliko ćete mi para dati.

(Zamišljeno)

Buba-švabe imaju strašne brkove,
Doći ću kući - prazan šporet i stari venjak. . .

KAZANOVA

Šta bi htela?

DEVOJČICA

Kuću - Sat -
Lakeja u zlatu i mnogo para!

KAZANOVA

Šta će ti to?

DEVOJČICA

Zašto?

Bila sam niko, a biću sve.

(Poučavajuće)

Kao što je cvetu potrebno zalivanje,
Tako su pare potrebne za življenje -
Makar zato da se ujutro ne sipa
Vrhnje u kafu, nego kafa u vrhnje!

(Kida na sebi suknje.)

Nek se davo kiti ovim ritama!
Da se vozim u svojim kolima!

KAZANOVA (oko nje)

Zanosne nožice!
Prelepe okice!

DEVOJČICA

Obožavaoci se roje!
Jedni te hrane, drugi poje. . .

(Tapše)

Da se ljubim sa lepima
I podsmevam ružnima.

KAZANOVA

Najmudrije!

DEVOJČICA

Možda.

KAZANOVA

A koliko ti je godina?

Devojčica

Sedamnaest.
- Mogla bi večera!

KAZANOVA

A zatim baj-baj. . .

DEVOJČICA

A postelja bi mi bila plava.
Ne - crvena! A u uzglavlju - Amor,
Sa jamicama svuda - no, bucko bucmasti!

KAZANOVA

Ti se, izgleda, još s lutkama igraš?

DEVOJČICA (uvredeno)

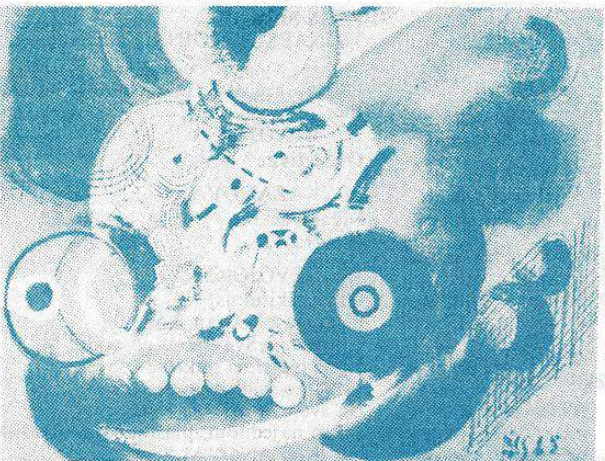
Ne, nikada.

KAZANOVA

Priznaj, ponekad!

DEVOJČICA

Dok sam bila vrlo mlada,
Igrala sam se majke i kćeri tada.

KAZANOVA

A sad bi živu lutkicu da ljuljaš?

DEVOJČICA

Koja na vas liči – hoću, na sve –
Ne, neću. – Smešno! – kreketaće
Kao žapče!... Ne, grešno!

KAZANOVA

Šta je greh?
Devojaka sudba je da greše i plaču,
I plaču i greše, i plaču ponovo,
A zatim u crkvi da šiju rize...

DEVOJČICA

Zvaću je: Ljubavi moja,
A na krštenju joj dati ime: Liza.

(Postepeno prelazi u brzi govor.)

A nad posteljom bi bio baldahin,
Ružičastom svilom opšiven – kićanke!
U njoj bih spavala sama: plašim se.
Kad hrču – i vrućina je, a gazdarica
Kad bi došla da čestita, ja bih joj –
Gledaj – evo ovako – u oči pljunula!

(Pljuje.)

Tako, tako, tako, tako. Zatim bih zlatnik
U čelo bacila, ne jedan hiljadu!
Evo, evo, evo, zato što me je pred vratima
Zimom ježila. – Hoće li večera?
Uostalom, da bi se strpeli
Psmnicu vam mogu otpjevati.
Hoćete?

KAZANOVA

Otpjevaj!

DEVOJČICA

Niste tvrdica?
Daćete zlatnik?

Kazanova, smejući se, spušta joj za okovratnik nekoliko moneta. Vri-
sak.

DEVOJČICA (peva)

Strast kao čekić udara,
Nežnost pili kao testera.
Veselo zlato bilo je,
Suh pepeo ostaje.
Bolje dok u očima
Sjaj od suza ne precveta –
Mili, budi s devojka
U ružama, kao što bog zapoveda.
Mnogo je u vrtu vrtlara,
U vrtu je ruža – jedna!
Kroz stroj ljubavnika
Goni me – Luna...

(Prekida.)

DEVOJČICA (cmizdri)

Odmah idem... Prvo te uvale u nesreću,
A zatim – u, u – šutiraju te napolju...

KAZANOVA

Anri, trinaest godina, u kakvom paklu!
Platonova rođena polovina!
Ovde neko plače? – U mesečini
Uzdižeš se kao san... i bog će presuditi...

DEVOJČICA

Razumem: i vi ste kao i svi,
I nikakve večere neće biti.
Zbogom!

KAZANOVA (trgavši se)

Odlaziš?

DEVOJČICA

Odlazim.
Mrzim vas.

KAZANOVA

Oho! Ti si zla!

DEVOJČICA

Predstavljam vam gospodu
Lunu, a vas predstavljam njoj!
Ljubite se s mesečinom

KAZANOVA

Pobesnelo zverče!

DEVOJČICA

Ne smete me gledati!

KAZANOVA (razveseljen)

Đavolče!
Hoću – gledam!

DEVOJČICA

Svejedno, ne vredi!

KAZANOVA

Ostario sam bez takvih cura!

DEVOJČICA

A tako sam vas htela ljubiti!

KAZANOVA

Dobro, dobro!
Još ćeš hteti!

DEVOJČICA

Zašto ste najednom pobesnili!

KAZANOVA (tapšući se po kolenu)

Sedi ovde – hop!

DEVOJČICA (već na kolenima)

Kratka pesma, a u Rim odvodi!

– Lepa pesma?

KAZANOVA

Zagledao sam se
U tvoja ružičasta usta, u vratić...
DEVOJČICA (uvređeno)
Čudno je što gledaju dok pevam!

(Gleda kroz prozor.)

– Mesec!

KAZANOVA

Bogorodica svih izdaja!

DEVOJČICA (sanjalčki)

On je modar...

(Zagleda se u prozorsko okno, čita.)

»Zaboravićeš« i dalje? – »i Hen... i Hen... Zaboraviće i Henrije-
tu!«

KAZANOVA (prilazeći joj)

Šta čitaš?

DEVOJČICA

Ono što je na staklu
Napisano – ne, ovde, levo! – dijamantom... »I Henrijetu?...«

KAZANOVA

Ili sam oslepeo?!
Hotel »Vaga« – sat – sačuvaj mi razum!
Dijamantom po staklu – prstenom – prsten!!!
Pre trinaest godina!!! Ej, konji, jurite!!!

(Udara pesnicom po staklu. Staklo puca, udar vetra.)

DEVOJČICA

Kako vam je strašno lice!
I zašto tako vičete?

KAZANOVA

Šta? Ko si? Napolje, gaduro, nestani!

(Kroz prozor.)

Ljubavi moja! Čedo moje mesečevo!

DEVOJČICA

Ostaje mi jedino da kažem: amin.
I odmah da idem dalje.
– Još ćete me ubiti!

KAZANOVA (ne shvatajući)

Zašto si došla?

DEVOJČICA

Pozavali ste me, obećali večeru...

KAZANOVA

Šta? Večera? – Osim ovog stakla,
Meni – razumeš – ništa ne treba!

Staklo je razbijeno, pada u prazninu.

Više lunu

Gledati nećeš – i ta slova?...
Kakva su to slova? Ne, u prozor
Ne smeš gledati! – Od toga me duša boli!

Rukama okreće njegovu glavu prema sebi.
– Kakva su to slova?

KAZANOVA

Tako, jedna
jedna pustolovina.

DEVOJČICA

Ljubavna?

KAZANOVA

Ne, ne...

DEVOJČICA

Da, da!
Znamo vas! – Vrata su zaključana?
Neću da večeram!

(U jednom skoku s Kazanovinih kolena
do Madonine statue.)

Daj maramu, ovamo,
Da se ne naljuti božja majka...
25. decembra 1918. – 23. januara 1919.

Sa ruskog: Aleksandar Badnjarević